

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts konkurence@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

Rīgā

Nr. 1584

07.10.2015.

Rīgas domei

Nosūtīts uz: riga@riga.lv

Zināšanai:

**Vides aizsardzības un reģionālās
attīstības ministrijai**

Nosūtīts uz: pasts@varam.gov.lv

Veselības ministrijai

Nosūtīts uz: vm@vm.gov.lv

Ekonomikas ministrijai

Nosūtīts uz: pasts@em.gov.lv

Par nepieciešamību nodrošināt konkurenci veselības aprūpes pakalpojumu tirgū

Šī gada 24.septembrī Konkurences padome (KP) saņēma biedrības “Veselības aprūpes un darba devēju asociācija” iesniegumu, kurā norādīts, ka saskaņā ar Rīgas domes priekšsēdētāja rīkojumu¹ no šī gada 12.jūlija visiem šīs pašvaldības iestāžu² darbiniekiem obligātās veselības pārbaudes³ ir jāveic pašvaldībai piederošajās SIA “Rīgas veselības centrs” vai SIA “Rīgas 1.slimnīca”.

Attiecīgi šis pakalpojums Rīgas reģionā vairs netiek iepirkts saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu un pirms termiņa izbeigti visi iepriekš iepirkuma procedūru rezultātā noslēgtie līgumi ar citiem komersantiem.

KP savas kompetences ietvaros izvērtēja Rīgas domes rīkojuma ietekmi uz tirgu un norāda uz nepieciešamību saglabāt konkurenci turpmāk norādīto apsvērumu dēļ:

- **Nepamatoti izmantots *in-house* princips ierobežo brīvu konkurenci.** Publisko iepirkumu likumā noteiktais *in-house* princips ļauj nerīkot konkursu, ja pakalpojumu nodrošina pašvaldībai pilnībā piederošs uzņēmums. KP norāda, ka *in-house* princips ir izmantojams vien tad, ja tas neapdraud konkurenci sabiedrības interesēs; piemērojot šo principu, jāizvērtē tā ietekme uz konkurenci konkrētajā tirgū un tas jāpiemēro atbilstoši labas pārvaldības principam. Pirms Rīgas domes rīkojuma, pašvaldības iestādes varēja izvēlēties pakalpojumu sniedzēju konkurences apstākļos – Rīgā darbojas vairāki komersanti, kuru viens no galvenajiem darbības veidiem ir tieši obligāto veselības pārbažu veikšana. Ar Rīgas domes rīkojumu no

¹ Rīgas domes priekšsēdētāja 12.06.2015. rīkojums Nr. 110-r “Par līguma slēgšanu”

² Rīgas pilsētas pašvaldības kompetencē esošas nozaru vadošās iestādes, to pakļautībā esošās iestādes, Rīgas pilsētas pašvaldības aģentūras un administrācijas institūcijas ar īpašu statusu

³ Darba aizsardzības likuma 15.pantā, Epidemioloģiskās drošības likuma 34.pantā un Ministru kabineta 27.11.2001. noteikumu Nr. 494 “Noteikumi par darbiem, kas saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai un kuros nodarbinātās personas tiek pakļautas obligātajām veselības pārbaudēm” 2.punktā noteiktās darbinieku veselības pārbaudes

pakalpojumu sniegšanas nepamatoti tiek izslēgti un līdz ar to diskriminēti privātie pakalpojumu sniedzēji. Rīgas domes pienākums ir izvērtēt, vai nepieciešamo pakalpojumu saņemšana ir realizējama ar mazāk ierobežojošu mehānismu.

- **Nepamatota priekšrocību piešķiršana pašvaldības uzņēmumiem negatīvi ietekmē tirgus attīstību.** Ja pašvaldība savu uzņēmumu attīstībai izmanto atbalsta formas, kas piešķir tiem nepamatotas konkurences priekšrocības, mazinās pašvaldības iedzīvotāju interese iesaistīties uzņēmējdarbībā, kā arī esošo komersantu motivācija ieguldīt līdzekļus attīstībā, piemēram, iegādājoties vai izstrādājot jaunas tehnoloģijas. KP uzsver, ka nav pieļaujama publisku personu saimnieciskās darbības stimulēšana vai konkurences ierobežošana, ja tirgū nav konstatēta nepietiekama konkurence un tas spēj nodrošināt patērētāju (klientu) vajadzības.
- **Bez iepirkuma nav iespējams izvēlēties saimnieciski izdevīgāko piedāvājumu.** Rīgas domes rīkojumā norādīts, ka tas izdots atbilstoši Publiskās personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 3.panta 1.punktā noteiktajam, un proti, *publiska persona, kā arī kapitālsabiedrība rīkojas ar finanšu līdzekļiem un mantu lietderīgi, tas ir, rīcībai jābūt tādai, lai mērķi sasniegtu ar mazāko finanšu līdzekļu un mantas izlietojumu.* KP norāda: nav pamata uzskatīt, ka privātie pakalpojumu sniedzēji nav spējīgi konkurēt ar cenu veselības aprūpes pakalpojumu tirgū un nevar nodrošināt pakalpojumu par zemāku cenu kā Rīgas pašvaldības uzņēmumi. Publiska iepirkuma rīkošana sniedz vienlīdzīgas iespējas par pakalpojuma sniegšanas tiesībām pretendēt gan privātajiem, gan pašvaldības uzņēmumiem, tai skaitā SIA “Rīgas veselības centrs” un SIA “Rīgas 1.slimnīca”. Savukārt līgumu priekšlaicīga izbeigšana ar citiem komersantiem par pakalpojumu sniegšanu ir pretrunā ar labas pārvaldības principu.

Saskaņā ar Konkurences likuma 7.panta otrā daļu KP ir tiesīga izvērtēt citu institūciju sagatavotos tiesību aktu projektus un citus dokumentus un sniegt atzinumus par tiem, ja tajos ietvertas tirgus mehānismu ietekmējošas normas, kuru realizācija tieši vai netieši var ierobežot konkurenci. Savukārt Konkurences likuma 2.pants paredz mērķi aizsargāt, saglabāt un attīstīt brīvu un godīgu konkurenci visās tautsaimniecības nozarēs sabiedrības interesēs.

KP aicina Rīgas domi saglabāt konkurenci, lai pašvaldības teritorijā nodrošinātu tiesisku, vienlīdzīgu un ilgtermiņā konkurētspējīgu uzņēmējdarbības vidi, kā arī dotu iespēju pašvaldības iestāžu darbiniekiem izvēlēties objektīvi labāko obligātās veselības pārbaudes pakalpojumu sniedzēju.

Ar cieņu,
priekšsēdētāja

S.Ābrama